

Ο αγώνας εναντίον του πονηρού

Ορθοδοξία / Θεολογία

(†) Μητροπολίτης Πισιδίας Σωτήριος Τράμπας

Κατά την περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής ιδιαίτερα έντονος είναι ο αγώνας του Ορθοδόξου χριστιανού κατά του πονηρού, με την νηστεία και την προσευχή. Στο Μεγάλο Απόδειπνο προσευχόμαστε: «Κύριε...λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπό πάσης ταραχῆς καί δειλίας τῆς ἐκ του διαβόλου ἡμῖν προσγινομένης» (Εὐχή Μεγάλου Βασιλείου, Μεγάλου Ἀποδείπνου). Και στο τέλος της θείας Λειτουργίας των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων «παράσχου καί ἡμῖν Ἁγαθέ, τάς κεφαλάς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι» (Εὐχή Οπισθάμβωνος).

Και μόνον από τις ευχές αυτές γίνεται φανερόν ότι ο αρχαιότερος εχθρός του ανθρώπου, ο σατανάς, είναι υπαρκτός και δυνατός. Συγχρόνως είναι και πονηρός. Χρησιμοποιεί κάθε είδους ψέμμα, απάτη, διαβολή, επιθετικότητα, αλλά και υποκρισία. Κρύβεται χρησιμοποιώντας την παραλλαγή (καμουφλάζ, όπως ο στρατός σε καιρό πολέμου, για να μη γίνεται αντιληπτός από τον εχθρό) και προσπαθεί να ενεργεί το κακό μέσω άλλων, για να μην ενοχοποιείται ο ίδιος ο πονηρός. Ο διάβολος συνήθως, θέλει να φαίνεται ότι παρακινεί τον άνθρωπο σε

αυτό που του υπαγορεύει, για το συμφέρον, τάχα, του ανθρώπου: για να αισθανθεί ο άνθρωπος ηδονή, για να τον υπολογίζουν οι άλλοι, για να υπερασπιστεί -τάχα- τα δικαιώματά του, για να αποκτήσει πλούτη και δόξα. Και για να παρακινήσει ο πονηρός τον άνθρωπο να χρησιμοποιήσει αθέμιτα μέσα όπως το ψέμμα, την νοθεία, την αδικία, την κλεψιά, τις αμαρτωλές απολαύσεις και τα παρόμοια, χρησιμοποιεί το επιχείρημα ότι, σήμερα όλοι έτσι κάνουν· και ότι με εφαρμόζοντας το Ευαγγέλιο κανείς σήμερα δεν μπορεί να αναδειχτεί στην κοινωνία και να προκόψει!

Ο θεοφώτιστος Απόστολος Πάυλος γράφει: «Γνωρίζουμε καλά τις επιδιώξεις του σατανά»· γι' αυτό «δεν θα βγει κερδισμένος από μας ο σατανάς» (Β' Κορ. 2,11).

Αλλά ας δούμε μέχρι πού φτάνει η δύναμη του σατανά, και πώς ενεργεί για να κάνει τον άνθρωπο υποχείριό του.

Από την αρχή να πούμε ότι ο διάβολος δεν μπορεί να εξαναγκάσει τον άνθρωπο διά της βίας να υποταχτεί σ' αυτόν. Χωρίς την συγκατάθεση του ανθρώπου όλοι οι δαίμονες να του επιτεθούν δεν μπορούν να πετύχουν τίποτε απολύτως. Αυτό ας το έχουν υπόψη τους όσοι είναι τρομοκρατημένοι με το υποχρεωτικό «χάραγμα του

αντιχρίστου, το 666», με το «σφράγισμα του σατανά» και τα παρόμοια. Αν ο χριστιανός δεν ανοίξει την καρδιά του στον σατανά, ο σατανάς με καμμία περίπτωση δεν μπορεί να μπει μέσα του και να κάνει τον άνθρωπο υποχείριό του. Αυτό το ξέρει ο πονηρός, γι' αυτό αποφεύγει την επίθεση κατά πρόσωπον, για να μη προκαλέσει την άμεση αντίδραση του ανθρώπου· και επιτίθεται από τα πλάγια. Πώς;

Ο σατανάς, όπως χρησιμοποίησε τους τρεις πειρασμούς του εναντίον του Ιησού, στο λεγόμενο Σαραντάριον Όρος της Ιουδαίας, έτσι, με πειρασμικούς λογισμούς πολεμάει και κάθε χριστιανό. Εκμεταλλεύεται την ψυχική κατάσταση του ανθρώπου και ανάλογα επιλέγει τον πειρασμό που θα στείλει στον καθένα.

Αν ο πειρασμός βρει τον άνθρωπο πνευματικά ανυπεράσπιστο, χωρίς «τήν πανοπλίαν του Θεού» την πίστη, την διαρκή προσευχή, την προσοχή, την επαγρύπνηση και τα άλλα «όπλα» που αναφέρει ο Απόστολος Παύλος (βλ. Εφεσ. 6,13-18) εύκολο είναι να νικήσει τον άνθρωπο και να τον κυριεύσει.. Ο διάβολος κάνει ό,τι θέλει στον άνθρωπο, που είναι χωρισμένος από την Χάρη του Χριστού.

Όμως και ο ευσεβής χριστιανός κινδυνεύει, αν δεν προσέξει από την πρώτη στιγμή που τον αγγίξει ο πειρασμός, και αρχίσει διάλογο με τον πονηρό. Έτσι την έπαθε η Εύα στον Παράδεισο. Αν η Εύα δεν δεχόταν τον διάλογο με το πονηρό φίδι, δεν θα πάθαινε την μεγάλη εκείνη συμφορά.

Εδώ έχει ισχύ η προτροπή του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου: από την πρώτη στιγμή «Αντισταθείτε στο διάβολο κι αυτός θα φύγει μακριά σας» (Ιακ. 4,7). Αν ο

πιστός αποκρούσει τον πειρασμό με την ελεύθερη θέλησή του, και με την ενίσχυση της χάρις του Θεού, ο πειρασμός καθόλου δεν τον βλάπτει. Αντίθετα ο πιστός ωφελείται από έναν τέτοιο νικηφόρο αγώνα και επιβραβεύεται από τον Κύριο. Και μάλιστα, όσο πιο σκληρός και πιο μακροχρόνιος είναι ο αγώνας του, τόσο και μεγαλύτερη είναι η Χάρη του Θεού, που αποκτά ο αγωνιζόμενος χριστιανός.

Αλλά, να μη ξεχνάμε, ότι σε κάθε αγώνα έχουμε και τραυματίες. Είναι φυσικό, από κάποια απροσεξία, και συνηθέστερα από κάποιο εγωισμό, να τραυματιστεί ο χριστιανός από τα φλογισμένα βέλη του πονηρού. Και τότε τι κάνει; Όπως ο τραυματίας πολέμου καταφεύγει στο γιατρό, έτσι και ο τραυματισμένος στρατιώτης του Χριστού σπεύδει στον πνευματικό Ιατρό να θεραπευθεί με την μετάνοια και εξομολόγηση και υγιής, πλέον, να συνεχίσει τον αγώνα του. Δεν χάνει το θάρρος του, όσες φορές και αν τραυμαριστεί από τον πονηρό. Είναι τόσο παρήγορα τα λόγια του Μαθητή της Αγάπης: «Παιδιά μου... αν κάποιος αμαρτήσει έχουμε συνήγορο κοντά στον Πατέρα, τον δίκαιο Ιησού Χριστό. Γιατί Αυτός θυσιάστηκε για να μας ελευθερώσει από τις αμαρτίες» (Α' Ιωάν. 2,1-2). Να μην έχουμε καμιά αμφιβολία: όσο μεγάλες και αν είναι οι αμαρτίες σβήνουν το δικαίωμα του πονηρού επάνω στον χριστιανό και έτσι επανασυδέεται πάλι με τον Χριστό.

Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος μας βεβαιώνει: Είναι ισχυρότερος ο Χριστός που ενεργεί μέσα μας από τον σατανά που κυριαρχεί στον μακράν του Θεού κόσμο (βλ. Α' Ιωάν. 4,4). Να μη φοβόμαστε· μόνον να προσέχουμε και να αγωνιζόμαστε με πίστη και με ταπεινό φρόνημα. Με την δύναμη του Σταυρωθέντος και Αναστάντος Κυρίου μας θα βγαίνουμε νικητές στον πνευματικό μας αγώνα εναντίον του πονηρού. Αυτό και εύχομαι σε όλους σας. Αμήν.

<https://bit.ly/3gr5UZx>